

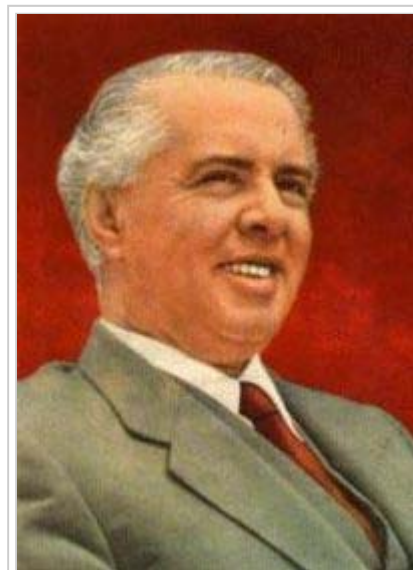
Enver Hoxha

Fra Wikipedia, den frie encyklopædi

Enver Hoxha, (IPA /ɛnvɐr hɔdʒa/, 16. oktober 1908–11. april 1985) var leder af Albanien fra anden verdenskrigs afslutning og til sin død i 1985.

Indholdsfortegnelse

- 1 Tiden før anden verdenskrig
- 2 Tiden under og efter anden verdenskrig
 - 2.1 Skiftende politisk kurs
 - 2.2 Uenigheden med Mehmet Shehu
- 3 Udviklingen af det albanske samfund
- 4 Hoxhas sygdom, død; hans bisættelse
- 5 Bøger af Enver Hoxha

Enver Hoxha

Tiden før anden verdenskrig

Enver Hoxha var apotekersøn. Han stammede fra Gjirokastra i det sydlige Albanien og kom på det franske gymnasium i Korça, der var blevet grundlagt i 1917. Han fik stipendium til et studieophold i Montpellier i Frankrig i 1930, men stipendiet bortfaldt efter et år hvad grunden end kan have været. Hoxha stiftede bekendtskab med albanske kommunister i Paris. Efter et par år flyttede han til Belgien hvor han arbejdede for den albanske legation, dvs. for Kong Zogs udenrigstjeneste. I 1936 vendte han tilbage til Korça og fik arbejde som lærer på det franske gymnasium.

Tiden under og efter anden verdenskrig

Enver Hoxha blev leder af Befrielseshæren under 2' Verdenskrig og leder af det kommunistiske Albanians Arbejderparti fra ca. 1945 til sin død i 1985; han trak sig tilbage fra dagligt politisk arbejde omkring 1983. Han var premierminister fra 1944 og frem til 1954, hvor han blev afløst af Mehmet Shehu.

Skiftende politisk kurs

Hoxha - og det kommunistiske parti - skiftede flere gange politisk retning. Til at begynde med samarbejdede man med det jugoslaviske kommunistparti og modtog økonomisk støtte fra Jugoslavien, men i forbindelse med Stalins opgør med Tito i 1948 brød man med jugoslaverne og udrensede de albanske kommunister, der var mest Jugoslaviensorienterede, således Koçi Xoxe.

Senere fulgte en periode hvor man samarbejdede med Sovjetunionen og fik økonomisk og militær støtte derfra, men da Nikita Khrusjtjov i midten af 1950'erne begyndte en udsoning med Tito, førte det til det næste brud omkring 1960 og til udrensning af flere Moskva-orienterede albanske kommunister.

Herefter fulgte en periode frem til omkring 1978 hvor man samarbejdede med Kina og fik økonomisk og militær støtte derfra.

Kinas åbning mod Richard Nixons USA gav anledning til endnu et brud; herefter stod Albanien politisk isoleret og fik i stigende grad økonomiske problemer, både med hensyn til

udenrigshandelen og med hensyn til investeringer i landbrug og industri. Man forsøgte en politik med at *stole på egne kræfter*, men kræfterne var for begrænsede til at man kunne følge med udviklingen i nabolandene og dette var formentlig én af årsagerne til at ind- og udrejse af Albanien fortsat var stærkt begrænset og kontrolleret.

Uenigheden med Mehmet Shehu

Omkring 1980-1981 opstod der uenighed om den politiske linie, hvilket førte til at premierministeren, Mehmet Shehu, enten blev myrdet eller - som det officielt blev erklæret - begik selvmord. Enver Hoxha beskyldte ham bagefter for at have været hemmelig agent for en række udenlandske stater.

Ismail Kadaré har omkring årsskiftet 2005-2006 udgivet en roman på det engelsk-amerikanske marked om forholdet mellem Enver Hoxha og Mehmet Shehu. Romanen hedder *The Successor* og er på vej i dansk oversættelse.

Udviklingen af det albanske samfund

Da kommunisterne greb magten, var Albanien et feudalt samfund, et landbrugsland der blev ledet af godsejere. I Hoxha-perioden skete der en vis industrialisering og i landbrugssektoren blev godserne omdannet til kollektivbrug og statsfarme.

Hoxhas sygdom, død; hans bisættelse

I sine sidste år led Hoxha af diabetes og af forskellige følgesygdomme.

Enver Hoxha var gift med Nexhmije Hoxha, født Xhuglini, og efterlod sig en datter, Pranvera Hoxha, og to sønner. Pranvera Hoxha er arkitekt og forestod efter faderens død bygningen af *Pyramiden* på et centralt sted ved Lana-floden i Tirana. Enver Hoxha blev bisat her, men hans kiste blev i 1992 ført til den almindelige begravelsesplads i udkanten af Tirana, og bygningen omdannet til udstillingsformål. Forskellige medievirksomheder har også til huse i bygningen.

Hoxhas fødehjem i Gjirokastra har været museum. En bombe eksploderede i huset i december 1997 og anrettede en del ødelæggelse.

Bøger af Enver Hoxha

- *Yugoslav 'Self-Administration' - a Capitalist Theory and Practice*, 1978
- *With Stalin. Memoirs*, 1979
- *Reflections on China. Extracts from the Political Diary 1962-1977*, 1979
- *Imperialism and the Revolution*, 1979
- *The Krushchevites. Memoirs*, 1980
- *Eurocommunism is anti-communism*, 1980
- *The Titoites. Historical notes*, 1982. Uddrag om Mehmet Shehu
- *Laying the foundations of the new Albania*, 1984

Nogle af bøgerne findes i dansk oversættelse.

Hentet fra "http://da.wikipedia.org/wiki/Enver_Hoxha"

Kategorier: Albanere

- Denne side blev senest ændret den 2. sep 2006 kl. 04:53.
- Indholdet er udgivet under GNU Free Documentation License.
- Behandling af personlige oplysninger
- Om Wikipedia
- Forbehold